

Latweefchu Awises.

Ar augstaš Gewefchanas = Kummiffiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 15. Zettortdeenâ 12tâ Aprila 1828.

No Grohbines, Merza mehnesi.

No muhsu aprinka-teefas diwi lohzekli pee Deewa aisgahjuschi. Papreefsch nomirre semneeku-peefschdetais, Tammuscha Nikkeli, no Nihzes pagasta, kas trihs reises par peefschdetaju pee schihs teefas iswehlehts, gan drihs dervinus gaddus schinni gohda-ammata stahwejis, un arween taisna un gudra wihra slawu pelnijis bija; un schinni mehnesi, 5tâ Merzâ, aismigge muhsu mihlehts un zeenihts meera-kungs, Janz nis no Medem, 46 gaddus wezs. Schis bija 23 gaddus, kâ pils teefas affeferis un aprinka-teefas meera-kungs sawai tehwa-semmei gohdam deenejis, un ne ween no sawas atraitnes un saweem behrneem, bet arri no dauds raddeem un draugeem firsnigi tohp apraudahts.

— 3.

Jauna Skohlu-Ahbeze.

Strahda, ko strahdadams: taws darbinsch tad ween labbi isdohsees, kad tew labbi ammatarihki buhs! Grammatneeks bes Ahbezis newarr ismahzitees. Za irr winnam tas pirmais ammata-rihks, kas rohka janemm; ta behrnam to pirnu zellu rahda, kurrâ pee atsihschanas un gudribas tohp. Muhsu wezza Ahbeze gan ilgi laudim par mahzibas eefahkumu deeneja, bet prahitigi mahzitaji muhsu laikos atsinne, ka pee winnas dauds mahnejamas wainas rohnahs. Za irr wehl no wezzeem laiskeem, kurrôs latwisku wallodu un mehli tik labbi wehl neispratte, gan drihs pehz wahzu wihses farakstita, un tanni zitti bohkstabi, kas muhsu wallođa ne mas newaid, kâ c, ch, h, v, r, y, irr usnemti, turpretti zitti pagallam pahrskattiti un islaisti. Zitrus trubkumus peeminneht ne mas ne gribbam;

jo kad arri behrni ismahzijahs, no tahm lassiht, tad tas teem tomehr grubti gan nahze, un pee tahs nelabbas wihses, ar ko mahziti tappe, tee wairak no galwas ismahzijahs bohkstabeereht un lassiht, ne kâ no pasihschanas; tapehz dauds behrni, kas Ahbeze lihds gallam un reisu reisahm bij isgahjuschi, zittas grammatas ne weenu paschu wahrdu ne pasinne. Tas jau wezzam Stenderam prettim bija, un winsch tadeht jau jaunu Ahbeze farakstija, ko laudis tomehr dauds nebruhkeja, tapehz, ka teem skohlas nebija, un mahju-laudis to walkabt nesapratte. Pehz Grohbines mahzita is likke diwi tahpeles, jeb leelas lappas drukkabt, kurrâs bohkstabu un bohkstabeereeschanas mahziba us jaunu wihsi tappe eerahdita. Schihs lappas Grohbines skohlâs tappe eewestas, un laudis drihs atradde, ka behrnu mehles zaur winnu mahzischanu jo lohkas palikke, un paschi behrni jo ahtri ismahziti tappe. Gefahkumâ schihs lappas arri nepatikke, jo lautini negribbeja wezzu wihsi atnest; bet nu jau schinni kirspelê leelaka pufse lauschu ir pa mahjahm schahs tahpeles zeena turr, un pehz tahm behrnus mahza. Tahs arri zittas skohlâs, kâ Kurtschdôs un Chdolê tappe bruhketas, un kaut winnas ittin labbas, tad tomehr Skohlu-komiteete atradde, ka par jaunahm skohlahm pilniga jauna Ahbeze wehl jo derriga buhtu. Tahda nu tappe farakstita, no Komiteetes par labbu atrasta un drukkâ islaista. Zfweens to warrehs Zelgawâ un pee sawa mahzitaja dabuht redseht un pirkt. Schinni jaunâ Ahbeze newaid jaunas, jeb jo grubtas leetas un mahzibas — ak ne; tē irr wiß behrneem un skohlmeistereem us weeglumu isdohmahts. Tee bohkstabi tohp us jaunu wihsi gan isfaukti, zitti wezzi bohkstabi, kas latweescheem nebuht newaijaga, irr isdelbeti, un zitti atkal weegluma deht peelikti. Kas boh-

stabus jau sinnahs isfaukt, tas tohp pee boht-
 stabeereschanas peewests; papreeksch winsch mah-
 zahs, ihfas un weeglas silbes sawest un isfaukt,
 pehz gruhtas un garras; tapatt arri ar ihseem
 un lehteem wahrdeem tohp eefahfts, un ar gruht-
 teem un garreem pabeigts, un ta tee behrnini fa
 pa treppehin tohp pee labbas sapraschanas un
 gaischas lassifchanas wadditi. Par pirmu lassif-
 schanu tee atrohd pasihstamas lehtas dseesminas,
 un pehz tohs wisseem sumamus basnizas-pah-
 tarus pehz jaunahs dseefinu-grahmatas, ta fa
 schinni leeta jaunahs Abbeze tai wezzai pagallam
 libdsiga irr. Urri rehkina-reise te mahzama,
 un us wahkeem dascha gudra jautaschana un
 sunna atrohnama. Laudis, kas scho jaunu grah-
 matinu redsejuschi, par to gan preezajuschees, un
 mehsh gribbam zerreht, ka nahkoscha seema ta
 wiffas taggad buhdamas skohlās walkata taps,
 jo tad, kad tahs ihstenas lauschu skohlās taps
 eetaifitas, no zittahm Abbezehm, fa no schihm
 jaunahm netaps mahzihts. Tapehz lai skohl-
 meisteri un grahmatneeki scho jaunu skohlās-
 grahmatinu pee laifa jau eesihst, un saweem
 behrneem par labbu walka!

— 3.

No ta weenumehr apfahrt maldidama
 jeb muhschiga Schihda.

(Skattees Nr. 13.)

Starp tahdahm grehzigahm mehginaschanahm
 atkal dauds gaddi bij pahrgahjuschi. Bet Uhas-
 werus apnifschana dsihwoht ne bij masaka tap-
 pusi, bet tur prettim peeaugusi. Winsch skrehje
 us wiffahm pasaules mallahm, meeru mekle-
 dams, bet winsch to ne atradde.

Weenreis pee tahs leelas pilfatas Moskawas
 nonahzis, winsch gahje pahr leelu kapsehtu. Jau
 nakts bij, mehnes spihdeja gaischi, un winsch
 redseja tohs krustus us kappeem. Apstahjees,
 winsch padewahs sawahm skummigahm tum-
 schahm dohmahm. Winsch gribbeja raudaht,
 bet ne kahdas affaras nahze no tahm iskaltu-
 schahm azzim. „Al, juhs laimigi, winsch
 smaggi nopuhsdamees isfauze, juhs laimigi, kas

juhs scheitan gulleet, un duffeschamu effect atrad-
 duschi! Juhs warrejeet mirt, — wiffi zilweki
 mirt, bet es to ne warru. Es esinu tas weeni-
 gais sohdihts; nolahdehts no zilwekeem, nolah-
 dehts no — — —“ Pee scheem wahrdeem
 winsch, azzis pahrgrohsidams un ar sohbeem
 klabbnadams, us augshenes skattijahs, un sahje
 faukt, ka wiffas mallas no tam breefnigi at-
 skanneja. Ismiffis winsch mettehs pee semmes,
 un wahrtijahs us teem kappeem, sawus islaistus
 mattus pluhfdams.

Jau kahdu strehki winsch ta bij darbojees, tad
 winnam schfite, ka weena bals no debbesim
 winnam mihligi peefauze: Effi pazeetigs! —
 „Pazeetigs! winsch tumshi pakkal fazzija, pa-
 zeetigs warr tas buht, kas zilweks irr, — es
 ne esinu zilweks.“ Bet tok winsch jo rahmi us-
 zehlehs, un sawu zellu gahje.

No ta laifa Uhaswerus no sawas negantigas
 trakfoschanas atstahjahs, un gudraki rahdijahs.
 Gan winsch tikpat apniffe sawu dsihwibu, bet
 tok winsch ne raudsija to galleht; winsch waideja,
 bet jo rahmahi, un tas pateest likfahs, ka winsch
 gribbeja pazeetigs buht. Winsch atkal zilwekus,
 kurreem winsch libds tam allasch bij zellu greeks,
 sahje usmekleht, bet tee par winnu behdse. Zaur
 to wallodu, ko winsch no sewis bij zehlis, un
 wiffuwairak zaur sawu sweschu gihmi un breef-
 migu buhschanu winsch ikkatru eebaidija; un
 kahdu reisi zittam pee kahda rohkadarba palihdse-
 dams, ko winsch gan spehje, tas notikke, ka
 winsch ahtri tappe atstahts un weens patš stah-
 weja. Tad winsch, galwu nolaidis, nostume-
 mis prohjam gahje, un kahda tuhksnesi pasleh-
 pahs, libds winsch atkal drihkssteja zilwekeem pa-
 rahditees.

Ta nu atkal dauds gaddi bij pahrgahjuschi,
 kas fa weena nepanessama nastu us winnu
 speede. Wairak ne fa pussohtrus tahkstoschus
 gaddus winsch jau pasaulē bij apfahrtmaldijees,
 duffeschanu mekledams, bet to ne atradams.

Tas bij ta 1648ta gadda (pehz Jesus peedsim-
 schanas), tublin pehz ta breefniga farra, kas
 30 gaddus Wahzsemni un zittas semmes bij is-
 pohstijis, kad winsch, Pruhschu semme buhdams,
 it us waffaru garr to ehku weena nabbaga at-

raja garram gabje. Wensch gribbeja sezzen eet, bet us reisi wensch dsirdeja, ka no winna runnaja. Wensch apstahjabs, un skaidri sapratte, ka weens waidedams fazzija: „Alf, tas man ta ees, ka tam muhschigam Schihdam, es ne warreschu mirt!“

Kluffi un apdohmigi wensch eegahje eesfcha, un redseja wezzu wihru no wairak ne ka simteem gabdeem waiddamu gultâ gullim, un mahzitaju klast sehscham, kas to eepreezinaja. Tuhlin wensch mannija, kas te bij, un tam wezzam, kas tif lohti bij scheljoees, klastaki nahkdams, wensch rahmi fazzija: „Ne kullees ar neleeti-gahm dohmahm, tu laimigais! Tizzi man, tu dabbusi, fo tu gribbi; ta stunde tawas atpesti-schanas irr klast, tu mirsi. Tif weens irr pasaulê, kas ne warr mirt, kas, no Deewa un zilwekeem atstahs, pasaulê apfahrt maldahs, duffu melle un ne atrohn, un es tas esmu. Es esmu Uhaswerus, tas muhschigs — — kapehzi juhs wiffi ta istruhzinajeetes? Es jums fo launu ne darrischu. Bet es redsu, ka es wisseem zilwekeem esmu reebjams, un atkal sawu zellu eeschu.“ Un to fazzijis, wensch us durwim at-pakkal greesehs, un gribbeja ahra eet.

Bet tas mahzitais, gudrs un sirdigs wihrs, to aisturreja un tohs zittus, fewischki tohs brehk-damus behrnus apmeerinadams, wensch us to fazzija: „Paleezi, tu nelainigais! Kad zilweks spehj par tew fo darriht, un tawas zeeschanas atweegliacht, es to no wiffas firds darrischu. Paleezi, un isteiz man wiffas tawas wainas; warr buht, ka Deews zaur manni tew gribb palihdseht un kahdu eepreezinachanu doht.“

Tas Schihds atpakkal greesees, dsilli nopuhdamees atbildeja: „Alf, kad tas ta buhtu! Jau simtus un simtus gaddus es pasaulê esmu ap-fahrt skrehjis, un to ne atraddis. Tif weens irr, kas man warr lihdsieht, prett kurre es tif grubti esmu apgrehfojees; bet gan manni noszegumi leelakt buhs, ne ka tohs warrehs peedoht.“

„Tâ tu ne runna, tas mahzitais lehni rah-dams us to fazzija. Deewa mihslestiba un ap-scheloschana nekad ne beidsahs. Arri tas, fo tu tif lohti effi apkaintinajis, preeksch tew irr mir-ris, un tew peedoht, ja tu atsihfi un noschei lofi

tawus grehkus, un pateeki labbofees. Tif tas tihschais apzeefinahts grehziueeks irr tam Run-gam weena negantiba. Tâ ka tas gohdigs Zohms (tas bij ta wezza wahrds), kurre tawa nedfirdeta nelaine bij eebaidijust un fo tu gribbeji eedrohshinaht, taps atraisihits, ta tew arri warr ta atpestischanas stunde nahkt, ja tu pee to zee-nigs buhfi. Remmees firdi, mans draugs; luhdsi, tizzi, zerre!“

Uhaswerus, eesfch dsillahm dohmahm stahwe-dams, ne fo ne atbildeja. Us reisi wensch, ka no meega atmohdees, labbu nakti dewe, fazzidams: „Es rihtu atpakkal nahkschu;“ un kad tee winnu luhdse, lai wensch naktsmahju nemtu, wensch atsazzija: „Tas atinests ne warr palift pee teem labbeem un isredseteem.“ Un to runnais, wensch isgahje ahra zaur durwim.

Nifns laiks bij zehlees, wehsch puttinaja un krusa fitte pee lohgeem; bet wensch skrehje zaur to wehtru ar plikku galwu, un ahtri pasudde preeksch winnu azzim. R — h.

(Zurpmak tas beigums.)

Teefas fluddinaschanas.

No Wentspilles pilskunga teefas tohp scheitan sinnamu darrihts, ka deht nemaksatahm frohna nodoh-schanahm, no Suhru pagasta draudses, tanni 10tâ Meija mehnescha deend f. g. taps 120 sirgi, 60 goh-wis, 120 zuhkas un 40 aites, Suhru muishâ, Wentspilles kirspehle, uhtropê pahrhohti. Wentspilles pilskunga teefa 9tâ Merza 1828. 3

Us tizzibu,

(Nr. 673.)

Sikthehs C. B. Schiemann.

Us pawehlescham tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsis u. t. j. pr., tohp no Santes pagasta teefas aizinati, tee, kam kah-das parradu prassischanas no tahs Santes sainneeka Aistalnu Mikela, prohti, kas patê sawas mahjas deht truhkuma nodewis, un par kurre mantu konkurse spreesta, lai tee lihds 23schu Aprila mehnescha schi gadda pee schihâ pagasta teefas peeteizahs.

Santes pagasta teefa 3rmâ Merza 1828. 2

Santing Anss, pagasta teefas wezzakais.
Carl Stern, pagasta teefas frishweris.

Us pawehleschanu tabs Heiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Balsis u. t. i. pr., tohp no Sessiles pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee Sessiles muifchas fainneeka Etabru Zanna, kas sawas mahjas patš irr atdewis, un par kurra mantu zaur scho teesu konkurse spreesta, aizinati, pee saudeschanas sawas prassifchanas, libds 26tu Aprila schi gadda, kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikts irr, ar sawahn prassifchanahm moi paschi, moi zaur weetneekem, kur kahdi wehleti irr, pee schihš teefas peeteiftees, ar to ihpaschu pamahzifchanu, ka neweens, kas libds tai wirspeeminnetai deenai nebuhtu peeteizees, pehzaki wairs netaps peenemts. Sessiles pagasta teefa 21mâ Merza 1828. 2

Muischemneeku Jurre, pagasta teefas wezzakais.

(Nr. 12.) J. Hermann, teefas ffrihweris.

* * *

No Sergemihes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas no ta nomirruscha Sergemihes fainneeka Leijes Puhze Ehrnesta, par kurra atlikfuschu mantu zaur schihš deenas spreedumu konkurse spreesta, buhtu, usâzinati, ar schihm sawahn prassifchanahm libds 11tu Meija 1828 pee schihš pagasta teefas peeteiftees.

Sergemihes pagasta teefa 8tâ Merza 1828. 1

(S. W.) ††† Pullesch Kahel, pagasta wezzakais.

(Nr. 9.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Pehz Kalnamuischas pagasta teefas spreeduma teef wiffi tee, kam taisnas parradu prassifchanas no ta nomirruscha Kalnamuischas fainneeka Griggallu Wilka, par kurra atlikfuschu mantu konkurse nolikta, usâzinati, lai wifswehlaki libds 12tu Meija 1828 pee schihš pagasta teefas peeteizahs.

Kalnamuischas pagasta teefa 10tâ Merza 1828. 1

(S. W.) ††† Sprihde Andrej, pagasta wezzakais.

(Nr. 9.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Kad tee scheidt pee wahrdeem nosaukti Linder fainneeki: 1) Schirmela Ansis; 2) Wiskalna Zehkabs; 3) Rohbeschneeka Zehkabs; 4) Waikela Mikkelis; 5) Maschina Andreis; 6) Kleebas Mikkelis; 7) Runt-scha Andreis; 8) Mahdera Zehkabs; 9) Kalnasem-

neeka Ebde; 10) Laufasemneeka Jahnis; 11) Sahgera Andreis; 12) Sahnes Andreis; 13) Sihlupa Mahrtinsch; 14) Sihpola Andreis; 15) Truffcha Jahnis; 16) Wilschua Jurris; 17) Zirsch Ansis; 18) Maschaklawha Mahrtinsch; 19) Weefikas Mahrtinsch; 20) Lapsas Jurris; 21) Neeksta Jurris; 22) Sihberga Mahrtinsch; 23) Tahmes Jahnis; 24) Weizohses Jahnis; 25) Bambara Mahrtinsch; 26) Kikka Mattihš; 27) Kreispufs Andreis; 28) Kuggas Mattihš; 29) Kuggas Jurris; 30) Masga Mahrtinsch; 31) Maurina Wilkums; 32) Pekschas Jahnis; 33) Puhrina Jurris; 34) Sarra Andreis, un 35) Leela Talkes Andreis, -- wehl sawu, schi pawaffara plohsu malku naw nomaksajusch; tad tohp no Linder pagasta teefas, us muifchas waldineeka prassifchanu, schi sinannu darrihts, ka no scho fainneeku mantas un lohpeem, pehz noschkirtu mahjas inventariumu tik dandi, ka wajjadhigs buhs, scho malkas naudu atlihdstinaht, taps nonemts, un Jurgu deenâ 23schâ Aprila f. g. uhtropé pahrdohst. Zaur scho fluddinaschanu arribsan tee pirzeji, kam lustes buhtu, tohs lohpus jeb arri zittas leetas par gattawu naudu eemantohht, tohp aizinati, lai noteiftâ terminâ schi atnahffu.

Linder muifcha 24tâ Merza 1828. 1

(S. W.) J. Jegen, pagasta wezzakais.

(Nr. 27.) M. Wannag, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Weens ar labbahm parahdischanahm no ffohlas Komissiohnes isprohwehts un apsiprinahst ffohlmeisters, kas jau wairak kâ 30 gaddus scho ammatu pee semneekukahrtas lauschu behrneem irr weddis, isfohla sawu deenestu, un apfohla tohs winnam ustizetuh behrnus eeksch Wahzeeschu, Kreewiku un Latweeschu wallodas eefahkun u grunteš, eeksch lassifchanas, ffrihwefchanas un rehkenschanas eemahzihht. Ja nu kahdam tahda wihra wajjadsetu, tas klastaku sinnu dabuht war Zelgawâ pee Luzau eeksch wezza Rusta nammu.

* * *

Eeksch Wihkselers dsimtsmuifchas, 2 juhdses no Zulumes, 2 juhdses no Schlohles un 8 juhdses no Rihges, irr flauzamas gohwis no 12 libds 13 muzzahm us renti dabujamas. Eeksch teem karstakeem waffaras mehneshcheem tee lohpi diwireis par deenu fehlu dabbu. Plaschaku sinnu warr dabuht Wihkselers muifchâ. 2

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostpreprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 152.